

TARE TIL NYTTE

Tang og tare er levestad for eit stort mangfald fisk, krepsdyr og andre marine artar. Plantene har og stor nytte for fugl og som næringsmiddel.

Ilanddrive tare er yngstед for insekt og viktig næring særleg for vadefuglar. © 2014, ROLF HANSEN/STRENDEN

Bredvamp er ein av mange artar som lever i tareskogen. Bredvampen veks plærne på tareskogen. © 2014, ROLF HANSEN/STRENDEN

Frå tidleg 1880-åra til i byrjinga av 1930-åra var tarehausting ei viktig attåtærning på sjøgerdane langs kysten. © 2014, ROLF HANSEN/STRENDEN

Medellie lange stikar og trekroneaktige blader minner lette terekonstar med stortare mykje som ein skog. © 2014, ROLF HANSEN/STRENDEN

I sjøen utanfor Jærstrendene veks det ein skog av brunalger som vi kjenner best som tang og tare. I tareskogen er det eit yrande liv av fisk, krabbe, hummar og eit utal andre marine artar. Mange av sjøfuglane som overvintrer i dei grunnmarine områda utanfor strendene finn maten sin i den frodige tareskogen.

Den største, vanlegaste og viktigaste alga heiter stortare og kan bli opptil to meter lang. I tidlegare tider sank bøndene på Jæren tare langs stranda. Taren vart så tørka og brennt og brukt til framstilling av soda og jod eller som gjødsel i landbruket. I dag blir stortare hausta av trålarar langs kysten og brukt til framstilling av alginat. Alginat er eit naturleg tilsetningsstoff i ei lang rekke produkt, mellom anna medisiner, iskrem og syltety.

Tareskogen er også viktig som bølgedempar. Uten taren ville bølgene fått større kraft når dei skyller innover strendene. For fuglane betyr ilanddrive tare mat. Den råtnande taren er levestad for store mengder insekt, egg og larvar, som igjen gir næringsrik føde til fuglane som skal ut på lange og kraftkrevjande reiser til eller frå overvintringsområda.

Visste du at...

- ...stortare kan bli 20 år gammel og at han veks ned til 20 meters djup?
- ...det er registrert over 100 000 virvellause dyr, for det meste sneglar og små krepsdyr, for kvar kvadratmeter tareskog?
- ...einskilde artar svamp kan pumpe vatn 10 000 til 20 000 gonger deira eigen storleik i løpet av eit døgn?

